

De relatie tussen inflatie en rente

Auteur: drs. M.S.L.F. Manssen

<http://www.manssen.eu/>

Laten we beginnen met de betekenis van inflatie en rente. Inflatie is het minder waard worden van vermogen: de prijzen stijgen gemiddeld. Het tegenovergestelde van inflatie is deflatie, hierbij wordt het vermogen meer waard en dalen de prijzen gemiddeld. Rente is de vergoeding voor het beschikbaar stellen van vermogen. De rente die we hier beschouwen betreft de herfinancieringsrente die wordt vastgesteld door de centrale bank.

Het is belangrijk het verschil in aard van inflatie en rente te beschouwen. Inflatie is een gegeven, terwijl rente een instrument is (van de centrale bank). Met andere woorden: inflatie is een externe variabele, en rente een interne variabele.

Omdat niemand gebaat is bij inflatie, probeert de centrale bank de inflatie te beheersen met het rente-instrument. De inflatie wordt lager bij een hogere rente. Dit heeft twee oorzaken.

Ten eerste is er het effect op de koers van bijbehorende valuta. Investeerders in vermogen zullen dat ten slotte het liefste doen in valuta die de hoogste rente opbrengt, waardoor de vraag naar die valuta toeneemt, waardoor de koers (prijs) van de valuta toeneemt, waardoor de import goedkoper wordt, waardoor de inflatie afneemt.

Ten tweede is er het effect op de geldhoeveelheid (M). Als de rente toeneemt, wordt er meer gespaard, waardoor de in omloop zijnde geldhoeveelheid afneemt. Hierbij kunnen we de Fisher vergelijking gebruiken om te redeneren over het prijspeil. De Fisher vergelijking luidt als volgt:

$$Mv = Yp$$

De betekenis van de variabelen is: M = geldhoeveelheid in omloop, v = omloopsnelheid, Y = nationaal product, p = prijspeil.

Bij een afname van M moet om er een andere variabele wijzigen om de Fisher vergelijking kloppend te houden. De omloopsnelheid en het nationaal product zullen niet (zo maar) veranderen. Het prijspeil is de variabele die zal wijzigen. Aan de Fisher vergelijking is te zien dat als enige mogelijkheid een afname van het prijspeil overblijft, met andere woorden: geld wordt meer waard, dus er is een daling van de inflatie.

Uit het voorgaande is gebleken dat inflatie zal samengaan met een hogere rente. Nu kunnen we nog kijken naar het effect van de stijgende rente op de koersen van aandelen en obligaties.

Als de rente stijgt, zal het vreemd vermogen van bedrijven duurder worden. Bovendien neemt de consumptie af doordat er relatief meer wordt gespaard. De twee factoren zijn ongunstig voor bedrijven. Hierdoor zullen de aandelenkoersen dalen.

De koers van obligaties wordt bepaald door de nominale rente van de obligaties en de marktrente. Bij een stijgende marktrente wordt de nominale rente van de obligaties relatief lager. Hierdoor wordt de reële rente van de obligaties lager, en daalt de koers van obligaties, en wel zodanig dat de reële rente gelijk wordt aan de marktrente.